

Wereldwijde minimumbelasting en de impact op de Caribische jurisdicties

Mr. G.D. Rekwest, datum 28-03-2022

Datum

28-03-2022

Auteur

Mr. G.D. Rekwest^[1]

JCDI

JCDI:ADS639877:1

Vakgebied(en)

Belastingrecht algemeen (V)

De Caribische Koninkrijksdelen en andere Small Island Developing States (SIDS) in de Cariben, hebben een economisch model dat veelal is gebaseerd op belastinggerelateerde financiële dienstverlening. De mogelijke impact van een wereldwijde minimumbelasting op deze jurisdicties is tot nu toe onderbelicht gebleven. Toch is een analyse van de gevolgen essentieel.

1 Inleiding

Op 20 december 2021 heeft de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) gedetailleerde modelregelgeving gepubliceerd om landen te helpen bij de implementatie van een wereldwijd minimum effectief winstbelastingtarief van 15% in nationale wetgeving.^[2] Deze regels zijn opgesteld om het internationale belastingstelsel te hervormen waardoor grote multinationale ondernemingen (MNO's) vanaf 2023 een minimum winstbelasting betalen op hun wereldwijde inkomsten. Het Inclusive Framework (IF)-project van de OESO/G20 beoogt in te spelen op de uitdagingen van winstverschuiving en de digitale economie en stoelt op twee pijlers: Pillar 1 gaat over het verschuiven van winstbelasting naar marktlanden, terwijl Pillar 2 zich richt op een minimumniveau van belastingheffing bij multinationale ondernemingen.^[3]

De reactie van de Europese Commissie volgde op 22 december 2021 met de publicatie van een voorstel voor een richtlijn die een minimaal effectief belastingtarief garandeert voor de wereldwijde activiteiten van MNO's.^[4] In het kader van de noodzakelijke beperking van deze bijdrage, laat ik dit onderdeel onbesproken.

Een vraag die in mijn optiek onvoldoende aandacht heeft gekregen is wat de impact van Pillar 2 zal zijn op de zogeheten 'Small Island Developing States' (SIDS).^[5] De specifieke karakteristieken van de SIDS — meer in het bijzonder de kleinschaligheid — hebben doorgaans een negatieve impact op de economie van deze jurisdicties.^[6] De vraag naar de impact van Pillar 2 op de SIDS is in het bijzonder relevant voor de Caribische SIDS zoals Barbados, Bermuda, de Britse Maagdeneilanden, omdat het economisch model van de Caribische SIDS veelal is gebaseerd op belastinggerelateerde financiële dienstverlening. De SIDS zijn economisch, sociaal en maatschappelijk zeer kwetsbaar en de COVID-pandemie heeft de sociaaleconomische problemen in de SIDS pijnlijk blootgelegd. Ook voor Curaçao, een SIDS en autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden, dat zich van oudsher richt op de financiële dienstensector^[7] en Caribisch Nederland (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba), waar in wezen geen winstbelasting wordt geheven,^[8] is van groot belang om de impact van Pillar 2 in beeld te brengen.

In deze bijdrage schets ik eerst de contouren van Pillar 2 (onderdeel 2), waarna ik inga op de mogelijke impact van Pillar 2 op de Caribische SIDS die deel uitmaken van het IF (onderdeel 3). In onderdeel 4 bespreek ik het OESO-rapport van oktober 2021 als reactie op de kritiek die geuit is dat het IF niet inclusief is, omdat het geen rekening houdt met de belangen van ontwikkelingslanden.^[9] Hoewel de OESO de meeste (kleine) Caribische jurisdicties, waaronder Curaçao, niet als ontwikkelingslanden beschouwt, meen ik dat de uitkomsten van het OESO-rapport ook voor deze jurisdicties relevant is.^[10] De SIDS, die door de Verenigde Naties (VN) als ontwikkelingslanden worden aangemerkt,^[11] participeren via het IF aan het BEPS-project terwijl ze geen of zeer beperkte invloed kunnen uitoefenen op de besluitvorming ten aanzien van het OESO/BEPS-project. In onderdeel 5 rond ik af met een visie op de toekomst van het IF en Pillar 2 voor de Caribische SIDS.

2 Pillar 2

Een groot deel van de IF-landen, namelijk 137 van de 141,^[12] hadden in het najaar van 2021 al ingestemd met Pillar 2.^[13] De regels van Pillar 2 zijn door het IF bij consensus goedgekeurd en hebben de status van 'common approach': een gemeenschappelijke benadering. Dit betekent dat IF-landen niet verplicht zijn om de regels over te nemen, maar als ze

ervoor kiezen om dit wel te doen, zullen ze de regels op een manier moeten implementeren overeenkomstig de gepubliceerde modellen. Zij dienen daarnaast de toepassing van de Pillar 2-regels — ook wel GloBE-regels^[14] genoemd — die door andere IF-leden worden gehanteerd, te accepteren.^[15] Onder andere overheidsbedrijven, non-profit en internationale organisaties, scheepvaartondernemingen, pensioenfondsen, investeringsfondsen en vastgoedfondsen vallen buiten de reikwijdte van de GloBE-regels.

De GloBE-regels hebben tot doel buitenlandse winsten van MNO's met een jaaromzet in de geconsolideerde jaarrekening van de uiteindelijke moederentiteit die € 750 miljoen of meer bedraagt voor twee van de vier boekjaren onmiddellijk voorafgaand aan het relevante fiscale jaar — effectief te belasten tegen minimaal 15% winstbelasting. Het gaat dus niet om een minimaal statutair winstbelastingtarief, maar om een effectieve belastingdruk van 15%. En dit aspect maakt de regeling ingewikkeld, want de grondslag voor de winstbepaling zal per land verschillen. Wat daarvan zij, landen dienen op basis van Pillar 2 twee regels in hun nationale wetgeving te implementeren: de 'Income Inclusion Rule' (IIR) en de 'Undertaxed Payments Rule' (UTPR). Daarnaast wordt een verdragsbepaling voorgesteld: de 'Subject to Tax Rule' (STTR).

De eerste regel van Pillar 2 betreft de IIR: kwalificerende MNO's moeten de effectieve belastingdruk op jurisdictiebasis berekenen. Deze berekening is om een tweetal redenen noodzakelijk. Ten eerste om vast te stellen of sprake is van een 'laagbelaste staat' en ten tweede om de zogeheten 'top-up'-belasting te bepalen. De grondslag voor de heffing van de 'top-up'-belasting is het GloBE-inkomen in de betreffende jurisdictie, na aftrek van eventuele 'substance-based income exclusion' (SBIE).^[16] De 'top-up'-belasting is de bijheffing die in het land van de moederentiteit (hoogste entiteit in de structuur die de IIR in de nationale wetgeving heeft geïmplementeerd) dient plaats te vinden om te komen tot een effectieve belastingdruk van 15%.^[17] Met andere woorden, het is in beginsel de uiteindelijke moederentiteit die het inkomen van de dochtermaatschappij(en) in de heffing zal dienen te betrekken. Lukt dat niet, dan gaat de bijheffing naar de hoogste tussenhouderster die in de IIR kan worden betrokken.

De tweede regel van Pillar 2 is de UTPR, een vangnetbepaling die ziet op de situatie dat de IIR niet wordt toegepast. Onder de UTPR-regel vindt de heffing van de 'top-up'-belasting^[18] plaats door andere jurisdicties waarin de MNO actief is en die de GloBE-regels in de nationale wetgeving heeft geïmplementeerd. In deze situatie zal de 'top-up'-belasting door die andere jurisdicties worden geheven. De berekening van de 'top-up'-belasting vindt plaats op basis van de aanwezige substance: de activa en aantal werknemers van de entiteiten in de betreffende jurisdicties.

Minstens zo belangrijk om de minimale effectieve belastingdruk van 15% te effectueren is de introductie van de STTR. Dit is een verdragsbepaling die bronheffing mogelijk maakt op een aantal betalingen, zoals interestbetalingen en royaltybetalingen, aan jurisdicties die een nominaal tarief hanteren dat ligt onder 9%. De STTR geldt bij voorrang op de GloBE-regels (IIR en UTPR). Bij de berekening van de 'top-up'-belasting in het kader van GloBE wordt rekening gehouden met eventueel ingehouden bronheffing op basis van de STTR.

3 Impact Pillar 2 op Caribische jurisdicties

De vraag dringt zich op wat de impact van de Pillar 2 zal zijn op Caribische SIDS die voor hun economische ontwikkeling afhankelijk zijn van fiscaal preferentiële regimes om zo buitenlandse investeerders aan te trekken. De impact van Pillar 2 zou om een aantal redenen wel eens beperkt kunnen zijn. Ten eerste hebben kwalificerende MNO's zelden hun uiteindelijke moederentiteit in een Caribische jurisdictie. Daar komt bij dat de eventuele bijheffing via de UTPR afhankelijk is van de mate van aanwezige substance van de maatschappijen in die jurisdicties (ten opzichte van de totale substance in de groep). MNO's beschikken veelal niet over voldoende substance in Caribische SIDS, waardoor op basis van de zeer complexe UTPR-berekening geen aanzienlijke belastinginkomen voor deze Caribische landen te verwachten is. Ook de implementatie van de IIR in Caribische jurisdicties zal vermoedelijk niet zo snel plaatsvinden. De IIR zal in voorkomende gevallen al in een andere jurisdictie binnen het concern worden toegepast. Het niet invoeren van de GloBE-regels hoeft in principe geen problemen op te leveren voor de Caribische jurisdicties die deel uitmaken van het IF, omdat zij niet verplicht zijn om de GloBE-regels over te nemen.

Kwalificerende MNO's dochtermaatschappijen zijn veelal in het kader van internationale financiële dienstverlening in de Cariben gevestigd. Het kan hierbij gaan om Caribische jurisdicties waar geen winstbelasting wordt geheven, zoals de Kaaimaneilanden, Bermuda of de BES-eilanden, maar ook jurisdicties waar het winstbelastingpercentage minder is dan 15%, zoals in Barbados. Het is verder ook mogelijk dat het winstbelastingtarief van de betreffende Caribische jurisdictie meer is dan 15%, maar door toepassing van een fiscaal gunstige regeling, zoals de tax holiday, zal de effectieve belastingdruk op niveau van die jurisdictie lager dan 15% kunnen liggen.

Hoewel Curaçao, lid van het IF, niet als zero-tax of laagbelaste jurisdictie geldt, kent Curaçao fiscaal gunstige regelingen, zoals belastingvrijstellingen en fiscale regelingen ter stimulering van bepaalde activiteiten,^[19] waardoor entiteiten in voorkomende situaties tegen minder dan 15% effectief kunnen worden belast. Barbados, Bermuda, de Britse Maagdeneilanden, Kaaimaneilanden en de BES-eilanden zijn zero-tax of laagbelaste jurisdicties. De implementatie van de

GloBE-regels door één of meer van deze jurisdicties zal tot buitenlandse additionele belastingheffing over het laagbelaste Caribische inkomen kunnen leiden.

De Caribische SIDS hebben in mijn visie een viertal opties om op Pillar 2 te reageren. Ten eerste kunnen ze niks doen, hetgeen leidt tot een additionele heffing tot 15% door het land dat de IIR en/of UTPR heeft geïmplementeerd. Ten tweede kunnen ze de effectieve belastingdruk tot het minimum van 15% verhogen. Met het verhogen van de effectieve belastingdruk gaat in principe een preventieve werking van Pillar 2 uit, maar die zal niet in alle gevallen geëffectueerd worden. Caribische jurisdicties zullen weliswaar de eventuele 'top-up'-belasting willen heffen, maar het lijkt mij dat zero-tax of laagbelaste Caribische jurisdicties terughoudend zullen zijn om het winstbelastingtarief te verhogen. Immers, in een dergelijk geval zullen ook dochtermaatschappijen die geen deel uitmaken van een kwalificerende MNO eveneens tegen een hoger winstbelastingtarief worden belast. De derde optie is het verhogen van de belastingdruk tot 15%, maar dan enkel voor dochtermaatschappijen van kwalificerende MNO's. De vierde optie betreft de introductie van een lokale en kwalificerende 'top-up'-belasting voor de situaties dat deze dochtermaatschappijen lager dan effectief 15% worden belast. Dit heeft tot gevolg dat elders niet langer via de IIR en/of UTPR zal worden bijgeheven.

Gesteld dat een lokale en kwalificerende 'top-up'-belasting wordt geïntroduceerd voor dochtermaatschappijen die belast worden tegen een lager tarief van 15% (effectief), dan zal bij het berekenen van de lokale kwalificerende 'top-up'-belasting het bij te heffen belastingtarief (15% minus de effectieve belastingdruk) worden vermenigvuldigd met het GloBE-inkomen, verminderd met de SBIE. Dit betekent dat naarmate de dochtermaatschappijen in een jurisdictie over meer substance beschikken, de effectieve belastingdruk verder onder 15% komt te liggen, terwijl wel aan de minimale belastingheffing wordt voldaan.

Wat betekent het voorgaande voor de Caribische Koninkrijksdelen, in het bijzonder Curaçao en de BES-eilanden? Ten aanzien van Curaçao is het moeilijk om de effecten van GloBE ten aanzien van nieuw te introduceren fiscale regimes te schetsen, omdat nog onduidelijk is wat het standpunt van Curaçao (IF) zal zijn en of Curaçao de GloBE-regels vrijwillig zal overnemen. Gelet op voornoemde argumenten lijkt het scenario waarbij Curaçao de GloBE-regels niet implementeert, maar wel een kwalificerende lokale 'top-up'-belasting introduceert voor (dochtermaatschappijen van) kwalificerende MNO's, het meest voor de hand ligt. Immers, bij een lager effectief niveau winstbelasting zullen andere landen het verschil in winstbelasting mogelijk toch bijheffen.

De BES-eilanden kennen geen winstbelasting,^[20] maar een opbrengst- en de vastgoedbelasting. De heffingsgrondslag van deze twee belastingsoorten sluit niet aan bij financiële verslaggeving (zoals IFRS). Met een tarief van 5% voor de opbrengstbelasting die als een winstuitdelingsbelasting geldt, willen de BES-eilanden concurreren met de fiscale regimes van de buurlanden,^[21] zoals de Britse Maagdeneilanden, Kaaimaneilanden, Bermuda en Anguilla die overigens zero-tax jurisdicties zijn.^[22] De optie dat de BES-eilanden een lokale en kwalificerende 'top-up'-belasting introduceren voor gevallen wanneer deze dochtermaatschappijen effectief lager dan 15% worden belast, ligt in de rede.

Toch is niet uit te sluiten dat een aantal niet- of laagbelaste jurisdicties (vooralsnog) voor de eerste optie kiest door geen nieuwe regels te introduceren. Dit omdat het voor het betreffende land mogelijk de wereldwijde invoering van Pillar 2-gerelateerde regels afwacht of bestudeert hoe de afwezigheid van GloBE-regels en lokale 'top-up'-belastingen in de toekomst in het voordeel van hun vestigingsklimaat kan worden gebruikt.

4 Kritiek op IF

Achterliggende gedachte van het IF is dat geïnteresseerde landen die zich (nog) niet hebben gecommitteerd aan het uitvoeren van het BEPS-pakket, alsnog via het IF op gelijke voet mee kunnen doen met de OESO-landen en de G20.^[23] In de literatuur is veel kritiek geuit op de werkwijze van de OESO, omdat het IF onvoldoende rechtvaardiging oplevert voor het opleggen van de internationale standaarden van de OESO/BEPS aan de ontwikkelingslanden.^[24] Maar de kritiek richt zich ook op de externe druk die de OESO uitoefent, waardoor ontwikkelingslanden (waaronder SIDS) weliswaar deelnemen, maar zich niet bewust zijn van de implicaties van hun deelname.^[25] Illustratief is de aanmelding van verschillende landen voor het Multilateraal Instrument (MLI),^[26] zoals Curaçao dat gedaan heeft terwijl Curaçao geen belastingverdragen netwerk heeft.^[27]

Participeren in het IF betekent voor deelnemende landen dat ze BEPS-trainingen kunnen volgen en capaciteitsondersteuning kunnen krijgen bij de implementatie van de standaarden.^[28] Vooral kleine jurisdicties en ontwikkelingslanden kunnen hier baat bij hebben omdat aan de BEPS-actiepunten veel technische aspecten kleven. Toch blijkt in de praktijk dat de meeste ontwikkelingslanden deze trainingen niet volgen. Daardoor blijft het voor de IF-leden lastig om de minimumstandaarden van de BEPS te implementeren.^[29]

Als reactie op deze problematiek, heeft de OESO, vijf jaar na de oprichting van het IF, onderzoek gedaan onder de IF-leden om de perceptie dat het IF onvoldoende de belangen van ontwikkelingslanden in ogenschouw nemen, in beeld te brengen.^[30] Het rapport is gebaseerd op gesprekken die zijn gehouden met zowel leden als niet-leden van het IF. Zo werden

zes regionale evenementen gehouden waar vertegenwoordigers van 155 jurisdicties aan deelgenomen hebben. Ook heeft het OESO-secretariaat informatie vergaard via de programma's voor capaciteitsopbouw en technische bijstand. In oktober 2021 publiceerde de OESO een rapport (gericht aan de G20) om de uitdagingen die de ontwikkelingslanden als lid van IF ervaren om de wereldwijde belastingregels te implementeren, te schetsen en voorstellen voor verbeteringen te doen. Uit het rapport, dat overigens weinig aandacht heeft gekregen door de enorme internationale belangstelling voor de publicatie van Pillar 2 en de modelregels, blijkt dat op een aantal gebieden ruimte is voor reflectie en verbetering. De aanbevelingen zien op de volgende vier punten:

- Reflectie op de wijze waarop de landenrapportage (CbCR) voor ontwikkelingslanden toegankelijker kan worden gemaakt zonder afbreuk te doen aan de vertrouwelijkheid van gevoelige informatie.
- Het ondersteunen van een groot IF-initiatief dat in 2022 van start zal gaan om capaciteitsopbouw te ondersteunen zodat ontwikkelingslanden tijdig en op passende wijze GloBE kunnen implementeren.
- Reflectie op de wijze waarop ontwikkelingslanden breder en systematischer deel kunnen uitmaken van het IF (meer inclusie) door bijvoorbeeld vertegenwoordiging te bewerkstelligen van ontwikkelingslanden in de leidinggevende organen van het IF en de subgroepen; zo overweegt de OESO om twee voorzitters voor de werkgroepen in te stellen, waaronder één van een niet-OESO-land.
- Het opnemen van werkgroep 9 (OESO-commissie voor fiscale zaken, verbruiksbelasting) in de reikwijdte van het IF.

Deze punten geven blijk van de goede intentie van de OESO om de ontwikkelingslanden, die aanvankelijk niet betrokken waren bij het vaststellen van de BEPS-standaarden, nu meer te betrekken bij het BEPS-project en de maatregelen zodat de implementatie van GloBE soepel verloopt. De vraag is of dit voldoende is om een daadwerkelijke inclusiviteit te bereiken. Het betrekken van de ontwikkelingslanden in de werkgroepen is een goede eerste stap. Echter, deelname aan een werkgroep betekent nog niet dat ontwikkelingslanden ook daadwerkelijk invloed (kunnen) uitoefenen. Zo blijkt uit onderzoek dat 'de uitbreiding van de IF weinig verschil heeft gemaakt voor het aantal lage-inkomenslanden dat vergaderingen bijwoont waarop het praktische technische beleidswerk wordt gedaan, en dat de meeste leden vrij stille deelnemers zijn. Dit komt onder meer door bepaalde aspecten van de besluitvormingsprocessen van de OESO, zoals het tempo en de intensiteit van de discussies, de cultuur van beleidsvorming, de kosten van het bijwonen van regelmatige vergaderingen in Parijs, en het ontbreken van routinematige en tijdige vertaling van documenten en vergaderingen' ^[31] Dit betekent dat deze obstakels eerst weggenomen moeten worden alvorens het gewenste effect van een 'inclusievere IF' kan worden bereikt.

Een ander belangrijk punt betreft de landenrapportage die in de praktijk een enorm beslag legt op de technische capaciteit van de ontwikkelingslanden. Deze problematiek wordt in het OESO-rapport van oktober 2021 onderkend. Doorgaans zullen ontwikkelingslanden zelf minder landenrapportages ontvangen dan het aantal dat zij moeten aanleveren. ^[32] Immers, de rapporterende entiteiten van de MNO's zijn veelal niet in ontwikkelingslanden gevestigd. Het lijkt erop dat ontwikkelingslanden die via het IF zich verbonden hebben aan de implementatie van de vier minimumstandaarden zich onvoldoende hebben gerealiseerd hoe groot het beslag op de beperkt beschikbare capaciteit voor de implementatie zou zijn. Daar komt bij dat het probleem niet enkel een volumeprobleem betreft, maar het ziet tevens op het gebrek aan aanwezige (fiscaal)technische kennis. Een belangrijk aspect in dit kader is de achterliggende reden van ontwikkelingslanden om te participeren in het IF. Er zijn landen, die zich gecommitteerd hebben aan de vier minimumstandaarden met als enige doel van de zogeheten zwarte lijsten verwijderd te worden. Deze landen omarmen de minimumstandaarden derhalve niet en zullen daarom weinig belangstelling hebben voor het capaciteitsopbouwprogramma. ^[33]

5 Afronding

Elke jurisdictie binnen het Caribische gebied zal aan de hand van de voor haar relevante feiten en omstandigheden een kosten- en batenanalyse moeten maken om te bepalen hoe het beste te reageren op Pillar 2. Hierbij dient in ogenschouw te worden genomen dat het overgrote deel van vennootschappen die in de kleine Caribische jurisdicties zijn gevestigd geen deel uitmaken van een kwalificerende MNO en daarom in principe niet door Pillar 2 zullen worden geraakt. MNO's zullen door de hogere belastingdruk in combinatie met toenemende transparantie, een kritische blik werpen op het bestaansrecht van hun laagbelaste dochtermaatschappijen. Dit betekent geenszins dat de toegevoegde waarde van alle laagbelaste dochtermaatschappijen van kwalificerende MNO's in het Caribisch gebied enkel in een belastingbesparing ligt. Daarnaast kan ook worden beargumenteerd dat 15% door kwalificerende MNO's als de nieuwe 'zerotax' moet worden beschouwd en dat er nog altijd landen zijn met een hoger belastingtarief.

Voor laagbelaste Caribische jurisdicties zullen deze ontwikkelingen ten aanzien van de GloBE-regels in de gaten moeten houden, ook ten aanzien van de STTR. Hoewel deze jurisdicties doorgaans geen uitgebreid belastingverdragen-netwerk hebben is het niet uit te sluiten dat in de toekomst hier fiscale gevolgen aan kleven, zoals ingeval betalingen aan jurisdicties met een nominaal tarief lager dan 9% plaatsvinden. Alsdan kunnen laagbelaste jurisdicties overwegen om, bijvoorbeeld, hun nominaal tarief voor dochtermaatschappijen van kwalificerende MNO's te verhogen naar 9%, in combinatie met een lokale 'top-up'-belasting.

Een punt van aandacht betreft het implementatietijdpad (voor de IIR in 2023 en de UTPR in 2024) dat buitengewoon ambitieus te noemen is gezien de complexiteit van de maatregelen. Het zal met name voor de kleine (Caribische) jurisdicties die veelal onvoldoende beschikking hebben over fiscaaltechnische- bestuur- en uitvoeringscapaciteit een uitdaging zijn om de regels tijdig en adequaat te implementeren.

Hoewel mijn verwachting is dat de impact van Pillar 2 op de Caribische SIDS beperkt zal zijn, maakt de introductie van een wereldwijd minimumbelastingtarief concurreren op fiscale tarieven onder 15% lastiger. De Caribische SIDS zullen zich op andere alternatieven moeten oriënteren om buitenlandse investeerders aan te trekken. Afgezien van het opbouwen van een belastingverdragen-netwerk en het sluiten van bilaterale investeringsverdragen, zouden de Caribische jurisdicties kunnen overwegen om investeerders aan te trekken die niet onder Pillar 2 vallen: MNO's met een wereldwijde omzet onder € 750 miljoen, particuliere investeerders, scheepvaartbedrijven, non-profitorganisaties en multinationals die fondsen beschikbaar stellen voor maatschappelijk verantwoord ondernemerschap.

Voetnoten

[1]

Verbonden aan University of Curaçao en buitenpromovenda bij Universiteit Leiden en Erasmus Universiteit Rotterdam.

[2]

<https://www.oecd.org/tax/beps/oecd-releases-pillar-two-model-rules-for-domestic-implementation-of-15-percent-global-minimum-tax.htm>.

[3]

Op 14 maart 2022 verscheen de publicatie van het commentaar op de OESO-modelregels onder gelijktijdige openstelling van een openbare consultatieronde over de implementatie van deze regels; OECD, Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy – Commentary to the Global AntiBase Erosion Model Rules (Pillar Two), OECD, Paris 2022.

[4]

Europese Commissie, 22 december 2021, IP/21/7028.

[5]

<https://www.un.org/ohrlls/content/about-small-island-developing-states>.

[6]

L. Briguglio, 'Small Island Developing States and Their Economic Vulnerabilities', *World Development*, Vol. 23, no. 9, p. 1615-1632, 1995.

[7]

Zie ook G. Rekwet, 'De historie van het Curaçaose offshore-regime', *Ars Aequi*, september 2020, p. 781-790.

[8]

Per 10-10-10 is de winstbelasting op de BES-eilanden afgeschaft; ter vervanging van de winstbelasting zijn twee andere heffingen geïntroduceerd: de opbrengstbelasting en de vastgoedbelasting.

[9]

Zie ook Y. Brauner, 'Agreement? What Agreement? The 8 October 2021, OECD Statement in Perspective', (editorial), *Intertax*, Vol. 50, nr. 1, 2022.

[10]

Gov.uk, Guidance, Countries defined as developing by the OECD, <https://www.gov.uk/government/publications/countries-defined-as-developing-by-the-oecd/countries-defined-as-developing-by-the-oecd>; DAC List of ODA Recipients, Effective for reporting on 2021 flows; <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/DAC-List-ODA-Recipients-for-reporting-2021-flows.pdf>.

[11]

<https://www.un.org>.

[12]

Per 5 november 2021 heeft Mauritania zich ook aangesloten bij het IF waardoor het aantal op 137 is gekomen. Kenia, Nigeria, Sri Lanka en Pakistan hebben zich nog niet bij het IF aangesloten; <https://www.oecd.org/tax/beps/oecd-g20-inclusive-framework-members-joining-statement-on-two-pillar-solution-to-address-tax-challenges-arising-from-digitalisation-october-2021.pdf>.

[13]

OECD (2021), Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy – 8 October 2021, OECD, Paris, p. 8, <https://www.oecd.org/tax/beps/brochure-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.pdf>.

[14]

GloBE staat voor 'Global Anti Base Erosion'.

[15]

IF-leden zijn vrij om de toepassing van de IIR te koppelen aan een lagere drempel OECD, Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy – 8 October 2021, Paris: OECD 2021, <https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.pdf>.

[16]

De SBIE is, kort gezegd, de som van de 'payroll carve out' (5% van de kwalificerende loonkosten voor kwalificerende werknemers) en de 'tangible assets carve out' (5% van de waarde van de kwalificerende activa) in de betreffende jurisdictie.

[17]

OECD, Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy – Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two): Inclusive Framework on BEPS, Paris: OECD 2021, <https://www.oecd.org/tax/beps/tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-global-anti-base-erosion-model-rules-pillar-two.htm>, hoofdstukken 3 en 4 behandelen de wijze waarop het belastbare inkomen en de effectieve belastingdruk voor GloBE-doeleinden dienen te worden bepaald.

[18]

Indien in een andere aandeelhoudersketen wel de IIR is toegepast, wordt hiermee rekening gehouden bij het berekenen van de 'top-up'-belasting die overblijft voor toepassing van de UTPR.

[19]

Zie ook G.D. Rekwest & P. Kavelaars, 'De OESO, BEPS en de impact voor het fiscale stelsel van Curaçao', *CJB* 2020/afl. 2, p. 126-137.

[20]

De BES-eilanden kennen een eigen fiscaal stelsel, waarbij de winstbelasting volledig ontbreekt. Volgens de parlementaire stukken speelden de specifieke karaktereigenschappen van de BES-eilanden een rol bij de keuze voor het afzien van een winstbelasting: de lokale economische omstandigheden, de ligging in de Caribische regio, de bevolkingsomvang, de kleine oppervlakte en het insulaire karakter van de eilanden. Daarnaast zou de winstbelasting geringe belastinginkomsten opleveren terwijl de uitvoeringskosten hoog zouden zijn. [Kamerstukken II 2009/10, 32189, 3](#), p. 17 (MvA) en [Kamerstukken II 2008/09, 31958, 2](#), p. 12 (MvA).

[21]

Bij een tarief van 5% opbrengstbelasting zouden de BES-eilanden in voorkomende gevallen als belastingparadijs kunnen worden gezien. Daarom is in art. 5.2 Belastingwet BES een vestigingsplaatsfictie als antimisbruikbepaling geïntroduceerd. Zie ook G.D. Rekwest, 'De BES-vennootschap en de Moeder-dochterrichtlijn', *MBB* 2020/6/22, par. 4.

[22]

[Kamerstukken II 2009/10, 32189, 3](#), p. 28 (MvT).

[23]

OECD, 'Inclusive Framework on BEPS: Progress report July 2016-June 2017', *OECD Publishing* 2017, <https://www.oecd.org/tax/beps/inclusive-framework-on-BEPS-progress-report-july-2016-june-2017.pdf>.

[24]

M. Hearson, *Imposing Standards, the North-South Dimension to Global Tax Politics*, Cornell University Press 2021; A. Titus, 'Global Minimum Corporate Tax: A Death Knell for African Country Tax Policies?', *University of Cape Town*, 24 november 2021.

[25]

N. Safo & S. Johnston, 'A Brave Bet: The Inclusive Framework's High-Stakes Future', *Tax Notes Int'l*, december 2021, p. 1326.

[26]

Y. Brauner, 'Agreement? What Agreement? The 8 October 2021, OECD Statement in Perspective', (editorial), *Intertax*, Vol. 50, nr. 1, 2022, p. 2.

[27]

G. Rekwest, 'De verdragsrechtelijke status van Curaçao', *WFR* 2018/218.

[28]

N. Safo & S. Johnston, 'A New World Tax Order: The Inclusive Framework and Its Future', *Tax Notes Int'l*, november 2021, p. 975.

[29]

N. Safo & S. Johnston, 'A New World Tax Order: The Inclusive Framework and Its Future', *Tax Notes Int'l*, november 2021, p. 975.

[30]

OECD, 'Developing Countries and the OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS: OECD Report for the G20 Finance Ministers and Central Bank Governors, October 2021, Italy, Paris: OECD 2021, <https://www.oecd.org/tax/beps/developing-countries-and-the-oecd-g20-inclusive-framework-on-beps.htm>.

[31]

R. Christensen, M. Hearson & T. Randriamanalina, 'At the Table, Off the Menu? Assessing the Participation of Lower-Income Countries in Global Tax Negotiations', *ICTD Working Paper* 115, december 2020. Zie ook M. Hearson, *Imposing Standards, the North-South Dimension to Global Tax Politics*, Cornell University Press 2021, p. 73.

[32]

Zie ook: N. Safro & S. Johnston, 'A Brave Bet: the Inclusive Framework's High-Stakes Future', *Tax Notes Int'l*, december 2021, p. 1326.

[33]

Zie ook: M. Hearson, *Imposing Standards, the North-South Dimension to Global Tax Politics*, Cornell University Press, 2021.